

Sygn. akt I C 1140/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Płocku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Radosław Jeznach

Protokolant: sekr. sąd. Jarosław Konstantynowicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 września 2013 r. w P.

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. przeciwko M. S.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej M. S. na rzecz powoda (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. kwotę 119 694,73 zł (sto dziewiętnaście tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt cztery złote siedemdziesiąt trzy grosze) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 17 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1 497,00 zł (jeden tysiąc czterysta dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu części kosztów procesu;
2. oddala wniosek powoda (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. o zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 1140/13

UZASADNIENIE

W dniu 17 grudnia 2012 r. powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym, żądając zasądzenia od pozwanej M. S. kwoty 119 694,73 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu – w tym kosztów zastępstwa prawnego w kwocie 5 400 zł. W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż powód będąc profesjonalnym podmiotem działającym na rynku windykacji wierzytelności masowych umową cesji z dnia 24 września 2012 r. nabył wierzytelność w stosunku do pozwanych od (...) w W. z tytułu świadczonych przez ten bank na rzecz pozwanej usług bankowych, to jest kredytu gotówkowego; wierzytelność wynika z zawartej przez pozwaną w dniu 31 stycznia 2011 r. z (...) umowy kredytowej – całkowite zadłużenie z powyższego tytułu zgodnie z wyciągiem z ksiąg bankowych, uwzględniając wszelkie dokonane przez pozwaną wpłaty na dzień wniesienia powództwa wynosi 119 694,73 zł, w tym 93 646,73 zł należności głównej, 2 234,69 zł należności odsetkowej (odsetki ustawowe) naliczonej od kwoty należności głównej od następnego dnia po dacie cesji do dnia złożenia pozwu oraz 23 813,31 zł należności odsetkowej (odsetki umowne) i kosztów dodatkowych w postaci odsetek karnych i kosztów windykacji naliczonych przez cedenta zgodnie z umową kredytową do dnia cesji wierzytelności.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 20 lutego 2013 r. w sprawie sygn. akt VI Nc-e 177891/13 Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie orzekł, iż pozwana M. S. ma zapłacić na rzecz powoda kwotę dochodzoną pozwem wraz z odsetkami i kosztami procesu w kwocie 5 097 zł.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 25 lutego 2013 r. pozwana zaskarżyła nakaz w całości, zgłaszając zarzuty : braku legitymacji procesowej biernej pozwanej, nieudowodnienia roszczenia i przedawnienia oraz wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwana oświadczyła, iż kwestionuje fakt zawarcia umowy kredytowej z rzekomym poprzednikiem prawnym powoda; wskazała, że powód nie udowodnił ani faktu istnienia roszczenia, ani jego wysokości, ani legitymacji pozwanej do bycia stroną postępowania; nadto zdaniem pozwanej roszczenie uległo przedawnieniu.

Postanowieniem z dnia 03 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości, przekazując sprawę celem rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Płocku.

W piśmie procesowym z dnia 06 czerwca 2013 r. powód podtrzymał stanowisko w sprawie. Podniósł, iż na mocy postanowień umowy kredytowej w razie wystąpienia zaległości w spłacie dwóch kolejnych rat za co najmniej dwa okresy płatności, (...) SAMógł wypowiedzieć umowę w części dotyczącej spłaty kredytu (§ 18 ust. 1 pkt 1 umowy z dnia 31 stycznia 2011 r. w przedmiocie udzielenia kredytu gotówkowego (...)na dofinansowanie zakupu samochodu w kwocie 100 000 zł) – wypowiedzenie warunków spłaty skutkowało postawieniem całego zadłużenia w stan wymagalności, co prowadziło do uznania istniejącego zadłużenia za przeterminowane (§ 19 umowy); kredytobiorcy na podstawie umowy przyjęli na siebie zobowiązanie do ponoszenia kosztów związanych z podejmowanymi przez bank działaniami zmierzającymi do odzyskania należności z tytułu zadłużenia przeterminowanego i wymagalnego, tj. w szczególności kosztów wezwań do zapłaty – monitu określonego w taryfie opłat – oraz kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego (§ 19 ust. 4 umowy). Stosownie do postanowień umowy, od kwot stanowiących zadłużenie przeterminowane i wymagalne, za każdy dzień opóźnienia w spłacie kredytu bank był uprawniony do naliczania i pobierania odsetek według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w (...)w okresie utrzymywania się zaległości w spłacie kredytu, dla kredytów przeterminowanych i kredytów postawionych po upływie terminu wypowiedzenia w stan natychmiastowej wykonalności (§ 12 umowy). Wskutek umowy cesji z dnia 24 września 2012 r. powód wstąpił w prawa pierwotnego wierzyciela, co uzasadnia jego legitymację procesową. Pismem z dnia 13 listopada 2012 r. (...)powiadomił pozwaną o przeniesieniu przysługującej mu wierzytelności na rzecz (...)(...)ze skutkiem na dzień 11 października 2012 r. Powód podkreślił, iż naliczył należność odsetkową od dnia cesji według stopy odsetek ustawowych, pomimo uprawnienia do zastosowania odsetek umownych. Powód podkreślił, iż wierzyciel pierwotny wystawił bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko pozwanej i uzyskał klauzulę wykonalności, jednak nie będąc instytucją bankową (...) (...)nie może posłużyć się takim tytułem wykonawczym – stąd konieczne było wystąpienie z odrębnym powództwem przeciwko M. S.. Powód wskazał, iż nabyta wierzytelność została zindywidualizowana poprzez uwzględnienie jej w wyciągu z listy nabytych wierzytelności zapisanej na elektronicznym nośniku danych. Odnosząc się do zarzutu przedawnienia powód podniósł, iż termin przedawnienia roszczeń wynikających z kredytu bankowego wynosi 3 lata od daty powstania wymagalności roszczenia; w sytuacji niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu lub w przypadku gdy kredyt nie jest spłacany, bank może wypowiedzieć zawartą umowę kredytową – w takim wypadku całość niespłaconego kredytu staje się wymagalna, a pozostałe do spłaty raty, stają się natychmiast wymagalne; niezależnie od powyższego, termin przedawnienia roszczenia w stosunku do pozwanej został przerwany wskutek złożenia przez wierzyciela pierwotnego wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu (klauzulę nadano postanowieniem Sądu Rejonowego w Sierpcu z dnia 15 czerwca 2012 r., sygn. akt I Co 572/12).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W związku z wnioskiem z dnia 28 stycznia 2011 r. (k. 51-54), (...) SA w dniu 31 stycznia 2011 r. zawarł umowę kredytu gotówkowego konsumenckiego (...) nr (...) z M. S. – udzielając kredytu na cele konsumpcyjne (dofinansowanie do zakupu samochodu) w kwocie 100 000 zł na okres kredytowania 60 miesięcy (spłata nastąpić miała w 59 ratach miesięcznych do 10 stycznia 2016 r.); kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, której wysokość miała być ustalana jako suma stawki referencyjnej i stałej marży. Bank zastrzegł prawo naliczania odsetek od niespłaconych w całości lub części rat kredytu w terminach określonych w planie spłaty – według

zmiennej stopy procentowej obowiązującej w (...) w okresie utrzymywania się zaległości (§ 12 umowy) oraz prawo wypowiedzenia umowy w przypadku wystąpienia zaległości w spłacie dwóch kolejnych rat kredytu, za co najmniej dwa okresy płatności (§ 18 umowy); w § 19 umowy przewidziano, iż w następnym dniu po upływie ostatniego dnia trzydziestodniowego terminu wypowiedzenia, całe zadłużenie z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami i należnymi opłatami, staje się zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym – pobiera się od niego odsetki według stopy określonej w § 12 umowy; kredytobiorca w przypadku podjęcia przez Bank działań zmierzających do odzyskania należności, ponosić miał koszty wezwań do zapłaty w wysokości określonej Taryfą a także koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego (umowa k. 60-64). Kredyt uruchomiono w dniu zawarcia umowy (potwierdzenie k. 74).

Pismem z dnia 18 października 2011 r. (...) wezwał M. S. do zapłaty zaległych rat kredytu wynikających z umowy nr (...) w kwocie 3 856,45 zł, zaległych odsetek i opłat w kwocie 2 057,76 zł oraz odsetek za nieterminową spłatę w kwocie 68,58 zł; w piśmie wskazano, iż zadłużenie na dzień 17 października 2011 r. wynosiło 96 001,41 zł, w tym 93 646,73 zł należność główna, 2 286,10 zł odsetki i opłaty bankowe oraz 68,58 zł odsetki za nieterminową spłatę – na wypadek braku wpłaty całej kwoty zaległych rat kredytu w terminie 7 dni, Bank wypowiedział umowę kredytową w zakresie warunków spłaty, co oznaczało obowiązek spłaty całej kwoty zadłużenia w terminie wypowiedzenia (pismo k. 75); wezwanie doręczono w dniu 24 października 2011 r. (k. 79).

W dniu 14 maja 2012 r. (...) SA wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) stwierdzając, iż na dzień sporządzenia tytułu w księgach bankowych figuruje wymagalne zadłużenie wobec dłużników solidarnych : M. S. i poręczyciela C. S. z tytułu kredytu – umowa nr (...) z dnia 31 stycznia 2011 r.; zgodnie z treścią bankowego tytułu egzekucyjnego na wymagalne zadłużenie składały się : należność główna 93 646,73 zł, odsetki umowne do dnia 13 maja 2012 r. 13 886,70 zł i koszty 232,66 zł – tytułem objęto również dalsze odsetki od należności głównej według zmiennej stopy procentowej wynikającej z uchwały Zarządu (...) właściwej dla kredytów przeterminowanych i postawionych po upływie wypowiedzenia w stan natychmiastowej wykonalności (każdorazowo czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP) (bte k. 80). Postanowieniem z dnia 15 czerwca 2012 r. w sprawie sygn. akt I Co 572/12, Sąd Rejonowy w Sierpcu nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 14 maja 2012 r. wystawionemu przez (...) SA wobec dłużników solidarnych M. S. i C. S. (postanowienie k. 81). Według stanu na dzień 21 września 2012 r. wymagalna wierzytelność z tytułu kredytu nr (...) wynosiła : 93 646,73 zł należność główna, 22 225,11 zł odsetki umowne, 369,51 zł koszty (wyciąg z ksiąg bankowych nr S/2. (...) k. 83).

W dniu 24 września 2012 r. (...)Kasa Oszczędnościowa Bank (...) Spółka Akcyjna W.zawarła z (...) Niestandardyzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K.umowę sprzedaży wierzytelności w związku z wygraniem przez nabywcę przetargu na sprzedaż części portfela wierzytelności Banku wobec dłużników będących osobami fizycznymi z tytułu między innymi kredytów i pożyczek gotówkowych (umowa k. 36-49); umową objęta została między innymi wierzytelność Banku w stosunku do M. S.(wyciąg z listy dłużników zapisanej na stanowiącej załącznik do umowy cesji płycie CD k. 50).

Pismem z dnia 13 listopada 2012 r. (...)powiadomił M. S.o dokonaniu cesji wierzytelności z tytułu kredytu gotówkowego ((...)) na rzecz (...)w K.(k. 29). Pismem z dnia 13 listopada 2012 r. (...) (...)w K.wezwał M. S.do uregulowania nabytej wierzytelności poprzez zapłatę łącznej kwoty 118 560,71 zł (k. 30).

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie znajdujących się w aktach sprawy a wskazanych wyżej dokumentów. Dokumenty przedstawione przez powoda nie były kwestionowane przez pozwaną – stanowią wiarygodny i pełnoprawny materiał dowodowy. Odnosząc się do wartości dowodowej przedstawionych dokumentów – w tym bankowego tytułu egzekucyjnego i wyciągu z ksiąg bankowych stwierdzić należy, iż są to dokumenty prywatne – a zatem zgodnie z art. 245 kpc stanowią dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r., poz. 1376, j.t.) księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku (...), mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych

– nie odnosi się to jednak do podmiotów będących konsumentami (por. wyrok TK z 15.03.2011, P 7/09, OTK-A 2011/2/12); na marginesie jedynie zauważyć należy, iż zgodnie z aktualnym stanem prawnym urzędowa moc prawna dokumentów bankowych nie obowiązuje w postępowaniu cywilnym (art. 95 ust. 1a Prawa bankowego). Niezależnie jednak od charakteru przedstawionych dokumentów, zdaniem Sądu dopuszczalne jest poczynienie ustaleń na ich podstawie odnośnie istnienia i wysokości należności przysługującej nabywcy wierzytelności. Dokument prywatny stanowi pełnoprawny środek dowodowy, który sąd orzekający może uznać za podstawę swoich ustaleń faktycznych, a następnie wyrokowania; moc dowodowa dokumentu prywatnego jest jednak słabsza aniżeli moc dowodowa dokumentu urzędowego, ponieważ dokumenty prywatne nie korzystają z domniemania, iż ich treść jest zgodna ze stanem rzeczywistym. Nie przeszkadza to jednak w tym, aby sąd orzekający w ramach swobodnej oceny dowodów (art. 233 kpc) uznał treść dokumentu prywatnego za zgodną z rzeczywistym stanem rzeczy (tak K. K. w komentarzu do art. 245 kpc zamieszczonym w Systemie (...) Prawnej LEX). Całokształt okoliczności faktycznych potwierdza, iż treść przedstawionych przez powoda dokumentów prywatnych jest zgodna z rzeczywistością – przede wszystkich pozwana przyznała, iż zaciągnęła kredyt w (...) i wiedziała o cesji wierzytelności; nie potrafiła jednak wskazać precyzyjnie, w jakiej wysokości dokonała spłaty – przyznała, iż do wypowiedzenia umowy doszło z jej winy i wyraziła gotowość spłacenia zadłużenia w wypadku, gdy poprawi się jej aktualna sytuacja ekonomiczna; nie kwestionowała w żaden sposób wysokości zobowiązania szczegółowo wykazanej w pismach wzywających do zapłaty i wypowiedzających umowę. Pozwana nie przedstawiła dowodów, iż po wypowiedzeniu umowy uregulowała w jakimkolwiek zakresie należność wynikającą z wezwań do zapłaty (ciężar dowodu w tym zakresie spoczywał na niej, albowiem to strona pozwana z faktu uregulowania świadczenia wywodzi skutek prawny w postaci wygaśnięcia zobowiązania). Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wysokości dochodzonego roszczenia – kwota należności głównej odpowiada kwocie wskazanej w wezwaniach do zapłaty, wyciągu z ksiąg bankowych i bankowym tytule egzekucyjnym; powód w sposób zgodny z postanowieniami umowy kredytowej ustalił wysokość należności odsetkowej oraz podlegających uiszczeniu przez kredytobiorcę kosztów.

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo jako zasadne podlegało uwzględnieniu w całości.

Jak wskazano wyżej, fakt istnienia i wymagalności oraz wysokości roszczenia został zdaniem Sądu udowodniony przez stronę powodową – jednocześnie zarzuty podniesione w sprzeciwie a dotyczące braku legitymacji czynnej i biernej oraz przedawnienia nie zasługiwały na uwzględnienie jako nietrafne. Wobec niewykonania przez pozwaną zobowiązania wynikającego z zawartej umowy kredytowej, należało zasądzić na rzecz cesjonariusza przysługujące mu w związku z przelewem wierzytelności świadczenie pieniężne należne od kredytobiorcy.

Zgodnie z art. 509 §§ 1 i 2 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania – wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki; w szczególności bank zgodnie z art. 92a ust. 1 pkt 1) Prawa bankowego może zawrzeć umowę przelewu wierzytelności z funduszem sekurytyzacyjnym. Nie budzi wątpliwości, iż wierzytelność (...) SA została skutecznie zbyta na rzecz powoda, który w tym zakresie stał się następcą prawnym cedenta (sukcesja syngularna), a co za tym idzie podmiotem uprawnionym do dochodzenia spełnienia świadczenia pieniężnego na swoją rzecz. Legitymacja procesowa jest przesłanką jurysdykcyjną i jako taka jest przesłanką zasadności powództwa – brak legitymacji procesowej stanowi przyczynę oddalenia powództwa. Legitymacja procesowa przysługuje podmiotowi, w stosunku do którego sąd może rozstrzygnąć o istnieniu lub nieistnieniu normy prawnej indywidualno-konkretnej przytoczonej w pozwie; przypadki braku legitymacji procesowej w przytoczonym jej rozumieniu mają charakter zupełnie wyjątkowy – pozwana zgłaszając zarzut braku legitymacji czynnej i biernej w istocie wskazała na brak „legitymacji do sprawy”, podnosząc, iż przytoczona w pozwie norma prawna indywidualno-konkretna stron procesu nie dotyczy, co sprowadza się do zanegowania wystąpienia materialnej przesłanki zasadności powództwa. Wobec wykazania, iż doszło do skutecznego przeniesienia wierzytelności (...) w stosunku do pozwanej na rzecz powoda stwierdzić należy, że w sprawie niniejszej powód w sposób właściwy wskazał strony przytoczonej w pozwie normy indywidualno-konkretnej

– istnieje zatem w sprawie niniejszej zarówno legitymacja stron w rozumieniu procesowym, jak i materialnym (legitimatio ad causa).

Zgodnie z art. 118 kc termin przedawnienia roszczeń wynikających z czynności podejmowanych w związku z działalnością bankową co do zasady wynosi trzy lata – od dnia wymagalności roszczenia. Wierzytelność pieniężna w stosunku do pozwanej stała się wymagalna z upływem okresu wypowiedzenia umowy kredytu – to jest w listopadzie 2011 r. Termin przedawnienia roszczeń nie upłynął zatem do chwili obecnej nie mówiąc już o tym, że został przerwany wskutek złożenia przez (...) wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu z uwagi na wymagalność roszczeń w stosunku do pozwanej.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w sentencji wyroku, o kosztach procesu rozstrzygając na podstawie art. 102 kpc – odstępując od obciążania strony przegrywającej kosztami zastępstwa procesowego, które poniósł powód; od pozwanej zasądzone jedynie uiszczone przez powoda koszty sądowe w postaci opłaty od pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym.